

V návaznosti na [Trainmaniakův příspěvek](#) z návštěvy Žitavky dovoluji si nabídnout také něco ze svých zážitků. Darmo psát, kolikrát jsem na téhle první saské úzkorozchodce in natura byl. Mokrát. Prvním "setkáním" byla publikace od nakladatelství Transpress, vydaná v NDR v 70. letech. A takto teoreticky vyzbrojen jsem onu dráhu začal posléze poznávat i osobně. V paměti utkvělé vzpomínky v následujících řádcích shrnu.

1) Poprvé coby účastník "rabovacího zájezdu"

"Rabovacím zájezdem" se nazývaly autobusové cesty do pohraničí, pořádané ROH. A tak jsem na podzim roku 1981 bez zaváhání přijal a využil nabídku a na takový zájezd do Zittau se přihlásil. Kromě řidiče jsem byl jediný chlap v podnikovém autobusu (ŠD). Ani jsem se nebránil místu uprostřed na tzv. "pětce" vzadu. Venku pršelo, dámy se předháněly v povídání, co všechno si v NDR nakoupí, a já, vyzbrojen Flexaretem a Practicou ML (doslova za první výplatu), jsem v klidu pospával v očekávání věcí příštích. A pršelo i v [NDR](#). Nebyl jsem úplně v pohodě, lampasáci v ČSLA nás nabádali, bychom do ciziny 24 měsíců po skončení ZVS necestovali. Ale počítače tehdy nebyly, nebylo věc jak rychle ověřit, tak jsem to risknul.

V Zittau jsem dle mapy hbitě našel nádraží a dle jízdního řádu vyrazil parním úzkorozchodným vlakem nahoru do obce Bertsdorf. Venku sice stále pršelo, což mi ale nevadilo tím spíše, že vše bylo přesně jako v knížce. Zejména jsem okukoval zbytky dvojkolejné tratě - ojedinělý to jev u úzkorozchodek. Nahoře v Bertsdorfu se déšť změnil v nefalšovaný podzimní liják, a tak jsem se operativně rozhodl vrátit vláčkem zpět do Zittau.

A tam mne čekalo velké překvapení. Na nádraží (můj příjezd byl dle JŘ řádně nahlášen) mne očekávala delegace dámského osazenstva a i autobus byl již přistaven. "Tady v Zittau nic nemají, jedeme všichni do Görlitz!" byl jsem neprodleně informován. Nebránil jsem se. Zde je vhodná malá odbočka: V roce 1981, zejména v onom koutě, fakt v NDR nebylo nic ke koupení, bylo tam jak u "snědeného krámu".

V Görlitz jsem pak bezostyšně "zlobil". Nejprve jsem se ptal, kde mohu chutně poobědvat a dát si kafe. Kolemjdoucí mi hbitě poradili a já pozval i řidiče autobusu. Ten však s díky odmítl říka, že má od maminy namazanou housku. A tak jsem tedy šel sám do vysněné restaurace na náměstí, zatímco spolucestující dámy hubovaly, že utráčím východní marky za oběd, místo abych je doprovázel (pojaly správné podezření, že se domluví německy) na nákup do přílehlého [obchodáku](#) (dnes je tento obchodní dům památkově chráněn, je to vskutku skvost architektury).

Takže jsem chutně poobědval, objednal si kávu – a byl personálem vyhnán, nebo lépe řečeno zahrán do sousedního klubu, kde na mne již s pohodlným „ušákem“ čekala káva i popelník. Byl jsem v šoku; kultura jak za císaře pána, a zde v Sasku? Ne, nesnil jsem. Tehdy do tam tak bylo.

Mezi tím se venku zešeřilo. Zběžně jsem zhlédl prázdné krámy (ani ty rozinky pro mámu nebyly), až jsem rozradostněn na hlavní třídě k nádraží objevil modelářský krámk (přečetné náhradní díly jako nápravy, motory apod. mi opravdu udělaly radost) a nedaleko obchod s hudebninami - struny na kytaru, trsátka a noty na písničky od Puhdys (nedostatkové zboží pro změnu u nás v ČSSR).

K autobusu jsem přišel v čas, obtěžkán igelitovými taškami se specifickým nákupem. A tam nezakrytě nadávaly mé souputnice. Ony nenakoupily nic. To však nebyl konec našeho utrpení. V hraničním městě Seiffhennersdorf si nás vzali do parády celníci z NDR. A hnedle příkaz: „Všichni ven, všechno s sebou!“ Nebyl problém. Stolečky na celní kontrolu byly připraveny a já nevzdoroval. Jako jediný jsem měl tašky plné a hovořil jsem s nimi německy. Součástky na modely a hudebniny celníky nezajímaly, tak jsem směl nastoupit do autobusu jako první (ale u spolucestovatelek jsem byl od té doby za blbce. Jenomže tehdy jsem netušil ani já, natož ony, že jim od roku 1996 budu chvíli dělat podnikového ředitele).

2) Úzká dráha v Zittau a synovo studium v Quarzenlandu

Synek Jakub úspěšně absolvoval přijímací zkoušky na jazykovou ZŠ Kladská 1, Praha 2. A já jsem zase přijal roku 2008 zaměstnání v Berlíně. A tzv. "secvičná" (první výjezdní setkání žáků tehdy 3. ročníků) školy v Kladské byla v Quarzenlandu, což je příměstská část Seifhennersdorfu. Vhodný důvod pro návštěvu v Zittau. Přesouvali jsme se na cestě Berlin, Dresden, Löbau, Zittau. Bohužel, úzkorozchodka byla zrovna po sezoně v každoroční údržbě, rozuměj mimo provoz. Alespoň jsme na nádraží v Zittau viděli odstavené BR 612 (výroba Bombardier), připravené na výkony do Liberce a Tanvaldu. Milým překvapením byl model HO klubu v Zittau, zobrazující nejen úzkorozchodka, ale i depo s čerpání vody. Tehdy unikát. Z Zittau skrz Johnsorf je to do Seifhennersdorfu opravdu jenom skok. A synek si zasloužil vědět, kam hnedle v pátek na secvičnou vyrazí.

3) Znovuvyrobena lokomotiva I K na Innotrans ([Wikipedie DE](#))

Zdánlivě to sem nepatří, ale provozní mašina této řady se nedochovala. Tak ji dílny vyrobily dle dostupné dokumentace znovu. A já ji poprvé viděl na Innotrans v Berlíně. Nic mimořádného, ale mým hostitelem bylo ABB a mne zaujal více tento stroj než cokoliv jiného. ☺

Libor „Stoupa“ Zapletal (zapletallibor71@googlemail.com)

